

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ
HIVATAL ÉS NYOMDA
Cluj, Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI HAVILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában
Egész évre — — 620
Félévre — — 320
Negyedévre — — 170
Egy hónapra — 60
Egy szám ára, pályaud-
varon és vidéken is, 3 lej
Bukarestben — 3-50

Csehszlovákiában
Egy hónapra — 20 ck
Egy szám — 1-20 ck

Cluj-Kolozsvár — VI. évfolyam, 153. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5683. Elul 12. — 1923. augusztus 24 Péntek

Elindultak a delegátusok

Az erdélyi nemzeti zsidóság a jövő hét elején negyedik konferenciáját fogja megtartani Temesváron. Négy év egy mozgalom életében nem nagy idő, de naggyá tehetik azok a mozgató erők, amelyek kimélyítik, bensőségesse és a mozgalom lényegét hozzáférhetővé teszik a tömegek számára oly módon, hogy a tömeg ne lehessen jelszavak eszköze.

A jelszavakból való kiábrándulás és a munka utján való előbbrehaladás jelölik meg minden mozgalom igazi tartalmát. Ha a dolgok már úgy fejlődnek, hogy a tömegeket nem kell külön megagítani a főbb elvekre, ha ezeket már mint kész adottságokat veszik, akkor olyan vonalba esik a mozgalom fejlődése, amelyből lehetnek még félrecsuszások, de nem lehet visszacsigázás. Négy évi küzdés, négy évi sors, négy éves tanulság és tapasztalat — úgy látszik — oda vitt bennünket, hogy ma már mindenki, akiben zsidó szív lüktet, teljesen át van hatva attól, amit a cionizmus mindig is hangoztatott, ami nem volt egy pártnak szeparatistikus programja, pozítívum volt, a zsidóság igaz tartalma: *visszatérni önmagunkhoz, kulturánkhoz, népi múltunkhoz, igazunkhoz és visszatérni országunkba.* Ezért küzdött az a nemzeti elitmozgalom, amelyet alig másfél évtizeddel ezelőtt lekicsinyeltek és kigunyoltak, amelyet fejlődése és izmosodása során támadtak, amelyet azonban az idő ma már annyira igazolt, hogy komoly tényezője lett egy nagy nemzetközi problémának.

A cionizmus révén az erdélyi zsidóság belekapcsolódott ebbe a nagy világproblémába. Négy év alatt a cionizmus sokat végzett. Mert sokat küzdött és sokat dolgozott. Sok válságos helyzetből a tiszta meggyőződés erejével szívós és lelkes munka után győzelmesen került ki. Igazi belsőleges kulturmunka folyt itt. A négy év alatt fiatalágunk ideológiája igazi zsidó tartalommal telt meg. A tudatosítás munkáját végezte a sajtó, a szervezet és mindazok a tényezők, amelyek hivatva vannak irányt kijelölni és gyakorlati megvalósulást szerezni a nemzeti gondolatnak.

A negyedik konferencia az egyszerűség és a munka jegyében fog dolgozni. A külsőségek helyébe most a rendszeres, az igazi munka fog lépni; ezt könnyen meg lehet állapítani abból, hogy csak akiket a csoportok a maguk képviselőire kijelöltek, mind egy szál a munka emberei. *A tehetségek és arravalók jutnak szóhoz a temesvári tanácskozásokban.* Ne kutassuk, a fejlődés menete okozta-e ezt, vagy a szükség parancsa. Bizonyos, hogy mindakettőnek része van benne és bizonyos, hogy a közeli napok az erdélyi és bánáti zsidóság reneszánszában döntőjelentőségűek lesznek.

A nemrég lezajlott karlsbadi kongresszus is súlyos, történeti események helyszíne volt. Akik visszatértek onnan azt mondják, hogy életük legnagyobb lelki élménye volt ez a tanácskozás. Valahogy mintha a lét és nemlét kérdése dőlt volna el.

Eddig szónoklatok hangzottak el a munkáról, most a munkának kell majd beszélnie. Minden ut egyengetve a munkához. A temesvári konferenciának is be kell ezt majd látnia. A világ zsidósága mozgalmában benne vagyunk, figyeljük a munkát, kettőzött erővel és komolysággal kell haladni a kijelölt uton, amely az össz-zsidóság terhes, felszabadítás telé vezető útja.

Nagy munka vár a temesvári konferenciára. A karlsbadi kongresszuson az országosellenféléllé nőtte ki magát. Aversescu tábornok min-

föderációk jelentéseik során két év elvégzett munkáját mutatták föl. Az erdélyi zsidóság munkája hézagos, különösen ami a Palesztina-munkát illeti. Hézagos, mögötte maradt küzdőbb, rosszabb valutáris viszonyok között lévő országok zsidóságának. A konferenciának feladata lesz majd a hézagokat a lehetőség szerint betölteni, az elmulasztottakat helyrehozni és új utakat keresni a munka módzataira. A konferenciának munkajellegét lesz hivatva igazolni a Palesztina-kiállítás, amelyet a palesztinai végrehajtóbizottság gazdasági osztályának egyik kiváló képviselője rendez. Csak néhány, de a gazdasági kapcsolatok megteremtésére alkalmas palesztinai árucikket fog bemutatni, hogy ezzel is érdeklődést ébresszen a fölfelétörő palesztinai gazdasági élet iránt. Ma már a viszonyok úgy alakulnak odakint, hogy a vállalkozások jó rentabilitással kecsegtetnek, a politikai atmoszféra is mindjobban tisztul és az amerikai zsidó tőke intenzívebb részt fog venni a gazdasági újjáéledésben. Erdély

zsidóságának is részt kell majd ebben az irányban venni Erec Jisrael reneszánszában. Temesvár szerencsés választás volt ebből a szempontból. A csatolt országok kereskedelmi góppontja. Szolid kereskedelmi élete, kereskedői és iparosi hagyományos megbízhatósága jó benyomást fognak kelteni a Keletről jött Tisbire, aki nyilván alkalmas fog keresni arra is, hogy érintkezésbe lépjen Temesvár közgazdasági életének vezetőegységével.

A vendégek között lesz Israel Cohen író, a spanyol zsidóság egyik kiválósága, aki a londoni Executívát képviseli. Látnia kell, hogy itt igaz akarattal és zsidó áldozatkésséggel dolgoznak és ha vannak hibák és ha vannak mulasztások, megvan Erdély zsidóságában az igyekezet, hogy helyrehozza azokat és együttthaladjon a világ zsidóságával.

A munka jegyében indulnak a konferencia delegátusai Temesvárra. Lehet-e jobbat kívánni nekik és az erdélyi zsidóságnak, mint hogy munkájukat zsidó szívvel és zsidó lelkesedéssel végezzék.

Helyreállít az egység Aversescu pártjában

Meghiusult Argetoianu különakciója. Aversescu helyreállította pártjának egységét

(Bukarest, augusztus 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az elmúlt parlamenti ülésszak alatt az ellenzéki pártok koncentrált parlamenti támadásaikkal igen sokszor kritikus pillanatok elé állították a kormányt. Az ülésszak vége felé az ország két legnagyobb ellenzéki pártja, a paraszt- és az erdélyi nemzeti párt egyesült ellenzéki blokkba tömörült, hogy fellépésének és ellenzéki küzdelmeinek nagyobb súlyt adjon. Aversescu pártja nem vett részt az ellenzéki blokkba, mert Aversescu tábornoknak messzemenő céljai voltak és öszekötetéseivel folytán remélte, hogy a liberális pártot az ő pártja fogja felváltani a kormányzásban.

Az ellenzéki blokk összeomlása

Közvetlenül a parlamenti ülésszak befejezése előtt a paraszt- és a nemzeti párt között fúziós tárgyalások indultak meg. A királyi udvarhoz közelálló körök kijelentése szerint a fúzió megvalósulása esetén a király a fuzionált pártot biztatolna meg a kormányalakítással. A két párt végrehajtóbizottságának fúziós tanácskozásait feszült figyelemmel kísérte az ország egész belpolitikai közvéleménye, mert az összes pártok jól látták a tárgyalásoknak az ország életére döntő jelentőségét. A tervezett fúzió mindkét párt merevségén tört meg, mert egyik politikai párt sem volt hajlandó programjának alapvető részét a fúzió kedvéért feladni. A nemzeti párt kategorikusan az osztályharc elvének feladását követelte a parasztpárttól, amit a parasztpárt vezetősége nem akart teljesíteni.

A kiélezett ellentétek miatt nemcsak a fúzió terve borult fel, de ellanyhult a nagy erővel megindult ellenzéki kampány is. Ez a fordulat osztatlan örömmel töltötte el a kormányt, de az Aversescu pártot is. A liberális párttól az ellenzéki mozgalom ellanyhulásával nagy teher szakadt le és így a kormány tagjai időt nyertek készülő törvényjavaslataik tető alá hozására. Az Aversescu párt viszont, amely érthető aggodalommal tekintett a fúzió esetleges megvalósulására, megkönnyebbülten lélegzett fel, amint a párt komoly ellenzéki rivalisaitól megszabadult.

Argetoianu különakciója

A részekre szakadt egyesült ellenzék romjain Aversescu tábornok, aki eddig csak csendes szemlélője volt a belpolitikai harcoknak, erőteljes akcióba lépett és csakhamar félelmetes ellenzéki

ent elkövetett azért, hogy a kormány felé vezető útját egyengesse és a beavatott politikai körök Aversescut jóskták Bratianu utódjával.

Madgearu ismeretes parlamenti interpellációja, amely a parlament egyik legutóbbi gyűlésén megtámadta Argetoianut, újból felborította a belpolitikai helyzet egyensúlyát. Aversescu néhány pártvezető-ségi tag határozott kívánságára hivatalos nyilatkozatban diszkreditálta Argetoianut, aki lemondó le-
véllal felelt a párt diszkreditáló határozatára.

Argetoianu lemondása igen súlyos helyzet elé állította a néppártot, mert Argetoianut kiválásában követték a néppárt legfontosabb vidéki körzetei és így kuszabón állott a párt teljes felbomlása is.

Argetoianu az utóbbi napokban sorozatos különakcióival teljesen lehetetlenné tette az Aversescu-párt propagandamunkáját. Legutóbb Barbu Stirbeyvel folytatott tárgyalásokat koalíciós kabinet-alakításának tervéről, ez a terv azonban a párt-ellentétek miatt hamar meghiusult.

Aversescu újra előtérben

Aversescu tábornok, aki hamar jött arra, hogy Argetoianu távozása szétrobbantathja pártját és keresztülhuzza össze a számításait, megkísérelte Argetoianu kiengesztelését és különböző ígéretekkel igyekezett visszacsábítani a néppárt kötelékébe. Az egyezkedő tárgyalások heteken keresztül eredménytelenül elhúzódtak és Aversescu tábornok a kudarc miatt már le is akart mondani a kisenevi kongresszus tervéről. Tegnap este után Aversescu hosszabb időn keresztül személyes megbeszélést folytatott le Argetoianuval. Aversescu tábornok teljes elégtételt nyújtott Argetoianunak, aki visszatér a párt kebelébe és résztvesz a párt kisenevi kongresszusán is.

Aversescu tábornoknak így sikerült helyreállítani pártjának egységét és az őszi parlamenti ciklus alatt a kormánynak mint egyik legjelentősebb ellenzékével kell számolnia.

Megkezdődött Konstantinápoly kiűritése

Konstantinápoly, aug. 23. A török főváros kiűritésére minden előkészület megtörtént. A szövetségesek már átadták a törököknek a háboru folyamán lefoglalt török hadihajókat és több hivatalos épületet.

COMP.
Fényvilági-
üzlet: Str.
em-u.)2
Fovac-
ca)
ek el,
Trieszt
nagykereskedő
6004
ka vonal
es Inc.-al
rovitz
élynnyújtásra
Lugo (Bánát)
PEK
kkek:
-Mures
Telefon 3-36

Olcsó élet Palesztinában

(Tel-Aviv, augusztus 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az országban uralkodó pénzkriszissal és munkahiánnyal szemben örvendetes jelenségről adhatunk hírt. Az élet olcsóbbodott Palesztinában. Az olcsóbbodást a kínálat erősödése idézte elő, ami többtermelést jelent. Az árak csökkenésében nagy része van a közlekedési eszközök javulásának és szaporodásának. Ezek lehetővé teszik a termelt élelmiszereknek a fogyasztókhoz való gyors és könnyű eljutását.

Ha alapul vesszük, hogy az 1922 januárjában egy kis család havi életfenntartásához szükséges husz cikk 8'53 egyiptomi fontot tett ki, akkor az olcsóbbodásnak a következő arányait észlelhetjük:

Év	Ár	100 százalék
1922 január	8'53 font	100
1923 január	7'32	85'8
1923 március	6'80	79'7
1923 április	6'67	78'2
1923 május	6'61	77'5
1923 június	6'32	74'1

A juliusi számok még nincsenek felolgozva.

Az 1922. évi árak középtértékét véve tekintetbe, a következő olcsóbbodás tapasztalható

Kenyér és hus (13. cikk) ára májusban 86'1 százalék, júniusban 83'2 (— 2'9 százalék). Más élelmiszerek és gyümölcs (34. cikk) májusban 84'5, júniusban 84'3 (— 0'2). Futóanyagok (11. cikk) májusban 80'7, júniusban 80'3 (— 0'4).

Összesen el dtak júniusban 58 árucikket az 1922. évi alapár 82'6 százalékaért, a májusi 83'8 százalékkal szemben, vagyis a májusi árakkal szemben az alapárhoz viszonyítva 1'2 százalék az árcsökkenés.

Ha művészi kiviteü a vasbutort

akár venni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg a SZÉKELY és RETI EPDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR KESZV.-TÁRS. butortermet

Asztalosok furnírszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

Az önborotválkozás

előnye esztétikai, higiénikus és gazdasági szempontból

Figyeljük meg, milyen más benyomást teszen egy férfi, ha arcán több napos borostás szakal ék-telenkedik vagy ha ugyanazon arc frissen van borotváltva. Egy borostás arc visszataszító, megbor-zongató érzést vált ki belőlünk, még ha a saját arcunkról is van szó!

Ha másnak arcát figyeljük, akkor készek vagyunk az illető intelligenciája irányára is következtetni; de a hanyagságot mindenesetre feltételezzük. Ezen felfogás következménye, hogy a művelt nyugaton a borotvált arc a tulajdormó; úgy hogy Anatól France a barbar kor tetőválsási div t maradványának mondja a szakal- és bajuszviseletet.

Es bizony alig akad egy n. aki egy borostás arcot hízlelve megismogasson, míg egy frissen borotvált úde arcra „ezér is akad”.

Borostás arcra por, piszok könnyen leülepszik és hogy ez hányféle betegség terjesztője, arról már irtak eleget. Sima arcról izzadságot stb. egy törlessel eltávolíthatunk.

A mindennapi borotválkozás fodrásznál sok pénzbe és idővesztésébe kerül, míg önmagát a reggeli tisztálkodásnál egy jó önborotváltóval pár perc alatt megborotválhatja.

Hogy ezt mindenki könnyen megtehesse, a Kun Mátyas Fia kolozsvári C. a. a. Victoriei 2. alatti, 1876 óta fennálló cég már 35 lejtől kezdődő áru önborotváltókészülékeket hoz forgalomba, úgy, hogy egy hónapi, a fodrásznak fizetett összegért már egy teljes felszerelést vásárolhat. Az általa forgalomba hozott „UNICUM” önborotváltó pengék élesség és tartósság tekintetében felülmúlhatatlanok.

Óriási tűz Newyorkban

Leégett a Brooklyn-negyed egyik felhőkarcolója. Ötvenöt tűzoltó elpusztult

(Newyork, aug. 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Borzalmas tűz pusztított szerdán délelőtt Newyork egyik legforgalmasabb városrészében, a Brooklyn-negyedben. Egy óriási felhőkarcoló gyulladt ki és a tűz olyan gyorsan és fékezhetetlenül terjedt, hogy néhány óra leforgása alatt az egész hatalmas épület rommá dőlt össze.

A kerületi rendőrségnek reggel kilenc órakor jelentették, hogy a Brooklyn-Avenue tizenharmadik emeleti felhőkarcolója kigyulladt. A rendőrség értesítésére a tűzoltók azonnal ki- vonultak Brooklynba, ahol nagy erőfeszítéssel kezdtek meg az oltást. A tűz a tizenharmadik emeleten keletkezett és rohamosan terjedt az alsó és felső emeletek felé. Délelőtt tizenegy órára már az egész épület lángban állott. A tűzoltók egymásután feszítették neki létráikat

a lángtengernek, a vizsugarak elárasztották az épületet, de minden fáradozás hasztalan volt. A hatalmas felhőkarcoló emelelei egymásután omlottak be. A lakók legnagyobb része idejelenkorán elmenekült, bár a tömeglakások kiürítése így is egy-két órát eltartott.

A tűznek ötvenöt tűzoltó esett áldozatul. Néhányan közülük égő ruhával hullottak az utcára. Brooklyn egész negyedét órákon keresztül füst és szikrák árasztották el.

Délután két órára az egész épület összeomlott, csak a vasztraverek és a belső vasfalak maradtak meg. A lakók minden berendezése, virágzó tüzletek és szép lakások pusztultak el. A kár meghaladja az egymillió dollárt.

Poincaré ragaszkodik a huszonhat milliárdhoz

Közzétették a francia választójegyzéket. Franciaország még nem mondta ki az utolsó szót. Hajlandó német javaslatot is elfogadni

(Páris, aug. 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) A francia választójegyzéket ma délelőtt hivatalosan közzétették. A francia kormány reméli, hogy fejtegetéseit az angol-francia tárgyalások alapjául elfogadják. A válasz nem utolsó szó, csupán kezdeményezés. A francia kormány hajlandó megfontolni más komoly javaslatokat is, ha azok saját javaslataival egyenértékűnek mutatkoznak. Franciaország csak fizetésekhez akar jutni és, amíg ezt eléri, kézzelfogható garanciákat akar szerezni.

Az általa megjelölt zálagokhoz sem ragaszkodik, ha hasonló értékeket felkinálnak. Sőt Franciaország messzeemenő engedményekre haj-

landó, ha Anglia kész a választ tárgyalások alapjául elfogadni és a francia politika megmáshatatlán irányelveit magáévá tenni. Nevezetesen:

1. Semmiféle tárgyalásokról nem lehet szó a passzív ellenállás beszüntetése előtt.
2. Franciaország nem hajlandó huszonhat-milliárd aranymárkát követelését leszállítani.
3. Franciaország lekötí azokat a produktív szágokat, amelyek a német kölcsön biztosítására szükségesek.

Poincaré hangsúlyozza a válaszbán, szívesen fogad új javaslatokat, akár Németországtól is.

Vérhas és tifusz a Ruhrvidéken

London aug. 23. A francia jegyzék megérkezésének hírére Curzon tegnap váratlanul visszatért a fővárosba, hogy Baldwinal a helyzetet megvitassa. Az angol kormány hajlandó lesz minden polémiáról lemondani, miáltal lehetőség nyílik a főkérdések gyakorlati szabályozására.

A Ruhr-vidékről érkező hírek nagyon nyugtalanítóak. Alig van élelem és a beszállások miatt nagy a lakáshiány. Több városban tifusz- és vérhasjárvány tört ki.

Stresemann kancellár ma nyilatkozik a francia jegyzékről és Poincaré legutóbbi be-

szédéről. A gazdasági rendszabályoktól a német parlamenti körök kedvező eredményt várnak.

A „Vorwärts” kommentálta, hogy Franciaország továbbra is követeli az ugynevezett produktív biztosítékokat, mert ura akar maradni a megszállt területnek. Ezt azonban Anglia a békeszerződésbe utközőnek tekinti és jól látja, hogy ez sérti a hitelezők érdekeit. A megszállás rosszabb mint az annexió, írja a „Vorwärts”, amely azt hiszi, hogy a londoni optimista nyilatkozatok dacára nehezen lehet megegyezést várni az angol és francia álláspontok között.

A márka katasztrófális pályája

Múlt év augusztus 17-én indult el a márka. Ez év augusztus 8-án érte el a legmélyebb árfolyamát. Amíg nyolcmillió márka lett egy dollár

(Berlin, augusztus 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) A rubelon kívül egy valuta sem futott ne olyan megdöbbentően szomorú pályát, mint a német márka az utóbbi két esztendő alatt. A katasztrófális zuhanás vagyontokat emésztett fel és megbénította a német nép minden energiáját. A versaillesi békekötés után a német márka a külföldi pénzpiacokon, a nagy megpróbáltatások és óriási veszteségek ellenére is, meglehetősen szilárdan állott és értékeben csak

1920 első felében állott be nagyobb zökkenés.

Az általános vélemény azonban az volt, hogy a német márka a reá mert csapást rövidesen kiheveri és eléri azt az értéket, amelyet képvisel. A belső politikai zavarok, a külpolitikai nehézségek azonban hamarosan megintgatták a márka árfolyamát. Megindult a bomlási processzus, amelynek eredményeképpen 1921 augusztusban már 7'50-re esett vissza, vagyis 100 márkaért már csak 7 frank 55 szantimot adtak Zürichben. Ezután, az érteke fokozatosan romlott és a következő év augusztus elején 100 márka már csak 62 szantimot ért.

A német márka első nagy és komoly megrázkóztatása

múlt év augusztus 17-én következett be, amikor elérte a 0'29-es nívót.

Ekkor tört ki a berlini piacon első ízben a vásárlási pánik, amikor mindenki meg akart szabadulni a német márkától és helyette dollárt vagy angol fontot vásárolt. E hirtelen áruhanás után néhány napig emelkedett a német márka és egészen 0'53-ig javult, de a további értékcsökkenést már nem lehetett megakadályozni, már csak azért sem, mert akkoriban a német kormány sem igen akarta a márka olcsóbbodásának útját állani. Az a körülmény, hogy október 10-ike körül 0'20 és félre esett vissza Zürichben a márkajegyzés, nagy izgalmat okozott elsősorban Franciaországban, mert a márka zuhanása miatt nyilvánvaló lett, hogy Németország nem tehet eleget jóvátételi kötelezettségeinek.

A francia lapok annakidején hangsúlyozták azt, hogy a jóvátételi bizottságnak sürgősen foglalkoznia kell a kérdéssel és meg kell vizáálni a zuhanás okait, amelyek a francia pénzügyi körök véleménye szerint Németországban keresendők. A német kormány, hogy a devizapiacot megnyilvánuló kilengéseket csökkentse, devizarendelelet adott ki, azonban ez már teljesen elkésett intézkedés volt, a márka fokról-fokra rosszabbodott és

ez év augusztus 8-án elérte ezelőtti legmélyebb árfolyamát, a 0'0001-et,

ami már azt jelenti, hogy százezer márka egy szantimot ért. De ismét emelkedésnek indult és mélypontjának több mint kétszeresét is elérte.

A márka eleinte fokozatos, később azután rohamos elértéktelenedése következtében a berlini devizapiac

szédületes mértékben emelkedett a külföldi kifizetések árfolyama.

A legzambetünőbb áreltolódás természetesen min-

dig a dollárnál lehet, mert a má mindig a dollár metországban az denki dollárba a hajza eredmény amelyek csökke devizarendele. tükret a berlini 1921 augusztusá ez év augusztus 8 márkával jegyezt azonban 8 millió

A tem konferen

Az állandó ülése. Az ifjú gátus

(Kolozsvár, sítójától.) Már negyedik ország feladata, hogy új impulzust adjon Erdély ugyanis kapcsolódott bele problémákba és f zsidóságot foglalk főfeltelete: kikü melyek főképen mellékszempontok a konferenciát me kán, vasárnap d Zsidó Nemzeti S tülést fog tartani. tagjain kívül meg egy delegátusa, h azokat a kifogások a Szövetség munk hátráltatták. Csak a mult hibával vá ki a konferencia s

Huszonható ság fog ülésezni. csoport, amelynek van, egy-egy meg zottság tagjainak óráig kell jelentke irodájánál (Buleva

A konferen munka megtárgyal lesz, melyen a h összes zsidó ifjusá képviselteni. Az Szövetség nem ké kört fiatal erőket A konferencia pro körök, Burschense egyesületek alakít kérdéseit fogják be

A kongressz mesvári zsidó lice sokat, hogy távirat misoara címre. h azt, hogy mikor é csak a pályaudvar tavaly is megszerz kiállítására minde gyek megváltásá kettáit, melyeket már szétküldte és a miniszteri sz helyicsoportokkal.

— Béke a hetekben Erdély munkások és n voltak. Több hel ma, a brassói vas munkásokat kiv Temesváron a m teljesítették. Na ményeket értek alapján dolgozna üzemeknél a nap

— Kétféle fogságért. Londó mány Hard ng a sterling kárteríté kénkedés címén orosz hatóságok.

dig a dollárnál történt, ami annál is inkább értendő, mert a márkától való szabadulás napjában mindig a dollár állott a kereslet előterében. Németországban az egyre rosszabbodó márkát mindenki dollárba akarta fektetni és a dollár utáni hajszá eredményezte azokat a nagy kilengéseket, amelyek csökkentésére hiába készült a német devizarendelelet. A márka elértéktelenedésének hütkéret a berlini devizapiac dollárjegyzése adja. 1921 augusztusában 1 dollár még 72 márkát ért, ez év augusztus 8-án azonban hivatalosan 4,860.000 márkával jegyezték a dollárt, a zúfgalomban azonban 8 milliót is adtak 1 dollárért.

A temesvári cionista konferencia előprogramja

Az állandó és a nagy intézőbizottság ülése. Az ifjusági konferencia. A delegátusok elszállásolása

(Kolozsvár, augusztus 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Már csak három nap választ el a negyedik országos konferenciától, melynek az feladata, hogy új és az eddiginél nagyobb hatású impulzust adjon az erdélyi zsidóság életének. Erdély ugyanis eddig különböző okok miatt nem kapcsolódott bele kellő mértékben azokba a nagy problémákba és feladatokba, melyek az egész világ zsidóságát foglalkoztatják. Az intenzív munka első főfeladata: kiközösölni azokat az ellentéteket, melyek főképpen félreértésekből és más hasonló mellékszempontokból keletkeztek. Ennek érdekében a konferenciát megelőzően augusztus huszonhatodikán, vasárnap délután két órakor, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség nagy intézőbizottsága ülést fog tartani. Az ülésre a nagy intézőbizottság tagjain kívül meghívót kap a helyi csoportok egy-egy delegátusa, hogy együttesen kiközösölhessék azokat a kifogásokat és technikai hibákat, amelyek a Szövetség munkáját kisebb-nagyobb mértékben hátráltatták. Osak is így megtisztított légkörben, a mult hibáival való teljes lezámolással, jelölheti ki a konferencia a jövő munkáját.

Huszonhatodikán délután az állandó bizottság fog ülésezni. Ebbe a bizottságba minden helyi csoport, amelynek legalább két száz sékelfizetője van, egy-egy megbízottat delegál. Az állandó bizottság tagjainak legkésőbb vasárnap délután hat óráig kell jelentkezniük a konferencia temesvári irodájánál (Bulevardul Regele Carol 41).

A konferenciával kapcsolatban az ifjusági munka megtárgyalására önálló ifjusági konferencia lesz, melyen a helyi csoportok körzetében működő összes zsidó ifjusági egyesületek fogják magukat képviseltetni. Az ifjusági delegátusok számát a Szövetség nem korlátozta, mert minél szélesebb körű fiatal erőket akar bevonni a jövő munkájába. A konferencia programját új egyesületek, önképzőkörök, Burechenschaftok, cserkészcsapatok, sportegyesületek alakítása és a zsidó ifjuság aktuális kérdései fogják betölteni.

A kongresszust rendező iroda, mely a temesvári zsidó liceumban van, felhívja a delegátusokat, hogy *távíratilag jelentsék be Celeritas Timisoara* címre, hogy igényt tartanak-e lakásra és azt, hogy mikor érkeznek, mert elszállásolásukat csak a pályaudvari kirendeltség végezheti el. A tavaly is megszerzett kedvezményes vauti jegyek kiállítására minden intézkedés megtörtént. A jegyek megváltásához szükséges igazolványok blankettáit, melyeket a csoportelnök ír alá és tölt ki, már szétküldte a Szövetség. A hiányzó adatokat és a miniszteri számot idejében fogják közölni a helyi csoportokkal.

— Béke az asztalospárban. Az utóbbi hetekben Erdélyben és a Bánságban az asztalosmunkások és munkáltatók között bérharcok voltak. Több helyütt sztrájk is volt, de ezeket ma, a brassói vasiparban foglalkoztatott asztalosmunkásokat kivéve, békés uton intézték el. Temesváron a munkásság minden követelését teljesítették, Nagyváradon csak részleges eredményeket értek el, Kolozsváron a munkarend alapján dolgoznak és a brassói fa- és butorüzemeknél a napokban kötötték meg a békét.

— Kétfélmillió lej kártérítés kilenc hóna fogságért. Londonból jelentik: A szövetségek mány Hard ne angol ujságíróknak kétezer font sterling kártérítést fizetett, mert kilenc hónapig börtönben tartották az orosz hatóságok.

Antiszemita tüntetések Jasiban

A diákkonferencia epilógusa. A tüntetők inzultáltak a rendőrtisztokat. Egő fákllyát dobtak a katonákra. Rombolás a zsidónegyedben. Oodreanul letartóztatták

(Bukarest, augusztus 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Rövid jelentés alapján már tegnap beszámolt az Uj Kelet arról, hogy a Jasiba összehívott országos diákkonferenciát a kormány nem engedélyezte. Huszonkettedikére virradó éjjel rendeletet kapott a jasi egyetem rektora a kormánytól, amely szigorúan megtiltotta a konferencia megtartását.

Az ország minden részéből összegyűlt delegátusok csak 22-én reggel értesültek a betiltó végzésről és minthogy az egyetem kapuit zárva találták, az egyetem főbejárata előtt tüntetést rendeztek. A kivезényelt katonaság csak nehezen tudta helyreállítani a rendet.

Amikor a katonaság elvonult a helyszínről, a diákok újra összeverődtek és az utcán istentiszteletet tartottak a háboruban elesett diákok emlékére. Az istentisztelet után a diákok újra be akartak hatolni az egyetem épületébe. Az időközben kivезényelt rendőrség felsorakozott az egyetem bejáratai elé és utját állta a diákcsoportnak.

A rendőrprefektus az egyetem épületének egyik ablakából beszédet intézett a diáksághoz, nyugalomra intette őket és arra kérte, hogy nyugodtan távozzanak az épület elől. A tüntetők azonban nem hallgattak a rendőrprefektus szavára, újabb ostromot intéztek az épület ellen. Így a tömeg és a rendőrség között újból összeütközésre került a sor.

Az összeütközés során a rendőrprefektust és több rendőrtisztet tetteleg inzultáltak.

A mai valutapiac

Zürichben javult, Párisban esett a lej. Újabb hossz a belföldi pénzpiacra. — További áremelkedés várható

(Kolozsvár, augusztus 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) A lej egy hétig tartó emelkedés után a párisi tőzsdén ismét esni kezdett annak ellenére, hogy Párisban a francia frank zürichi esése következtében hossz van. A tegnapi zárlatnál 8-25-re esett, majd a mai előtőzsdén és nyitásnál pontos árfolyamvesztéssel 8-20-szal jegyezték. A párisi esessel szemben a zürichi tőzsdén egy a nyitásnál, mint a zárlatnál a legutóbbi 2-50-es árfolyamról 2-60-ra javult.

A belföldi pénzpiacra a lej zürichi emelkedése nem volt semmi hatással. Az összes devizák és valuták árfolyamának a kialakulásánál a párisi tőzsdé lejjegyzése volt az irányadó és így az összes devizák és valuták rohamosan emelkedtek. A svájci frank már elérte a 41-50-es, a dollár a 230-as, a font sterling az 1030-as árfolyamot. A spekuláció ezúttal az effektív dollárra és font sterlingre vetette rá magát. Az effektív dollár elérte a 230-232-ös, a font sterling az 1060-as árfolyamot.

A bukaresti tőzsdén is nagy hossz volt, ami a helyi piacon az árfolyamok emelkedését elősegítette.

Irányzat: A nyugati devizákban újabb szilárdulás, francia frankban ingadozás.

Augusztus 23-án 100 lejért fizettek Kolozsvárt.

8000—9000 külf. magyar koronát,
14000—16000 belf. magyar koronát,
7-95—7-96 francia frankot,
2-44—2-45 svájci frankot,
0-45—0-45 25 dollárt,
10-10—10-16 olasz lírát,
180000—190000 német márkát,
31500—32500 osztrák koronát,
15-88—15-90 cseh koronát,
0-9-75—0-9-90 font sterlinget.

Valutapiac augusztus 23-án:

Bukarest. Devizák: Páris 1255, London 1015, Newyork 228, Róma 980, Zürich 41, Prága 680, Bécs 33.—, Budapest 160, Berlin 85.

Bukarest. Valuták: Napoleon 790—780, márka 120—140, léva 180—185, török lira 115—120, font sterling 1020—1030, francia frank 1250—1260, svájci frank 40—41 1/2, lira 9-60—9-80, drachma 400—410, dinár 225—230, dollár 226—229, lengyel marka 11—12, osztrák

Az egyetem sikertelen ostroma után az újból összeverődött diákok csapatostul járták be a várost és lázító röpiratokat szórtak a lakosság közé. A rendőrség még a délelőtti folyamán a legszigorubb vizsgálatot indította meg, amelyek során igen sok antiszemita agitátort, köztük Zelea Codreanu hírhedt antiszemita vezért, akinek legfőbb része volt a zavargások szításában, letartóztattak.

A rendőrség minden óvintézkedése ellenére este újra megkezdődtek a zavargások. A diákledelegátusok a jasi gimnáziumok végzett növendékeivel este 9 órakor tüntető fákllyáskörmenetben járták be a város utcáit. A rendőrprefektus katonai segítséget kért a hadtestparancsnokságtól. A hadtestparancsnokság több zászlóalj katonaságot rendelt ki, akik szuronyt szegezve állták utját a tüntetőknek. A tüntetők nem engedelmeskedtek a katonai csapatok parancsnokának, összeütköztek a katonasággal és égő fákllyákat hajtottak a katonák közé.

A tüntetők ezután a zsidónegyedbe vonultak, ahol néhány perc alatt nagy pusztításokat vittek végbe. Utjukon egyetlen ház ablaka sem maradt épen. Igen sok lakást romboltak össze és az utcán járó békés polgárokat tetteleg sorra inzultáltak.

A megkettőzött katonai és rendőri járőröknek csak a késő éjjeli órákban sikerült helyreállítani a város megzavart békéjét.

A rendőrprefektus jelentést tett a történetekről a kormánynak és jelentette, hogy az eddigi adatok szerint a zavargásokat Cuza professor szította.

korona 34—35, magyar korona 80—90, cseh korona 660—670.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 105—103, Newyork 553-25—553-25, London 2519—2521, Páris 3087 1/2—3100, Milano 2380—2380, Prága 1620—1620—, Budapest 3 1/3—3 1/3, Belgrád 580—580—, Bukarest 260—260, Varsó, 23—23, Bécs 77-75—77-75, Bécs lebolygott —.

Páris. Nyitás: London 8140, Newyork 1788, Berlin 35, Róma 7690, Prága 52-25, Bukarest 8-20 Zürich —, Bécs —, Varsó —.

A budapesti devizaközpont hivatalos árfolyamai: Lej 90—97, marka —, francia frank 1070—1116, lengyel marka 820—920, dinár 200—208, dollár —.

Berlin. Zárlat: Róma 224000, London 23000000, Newyork 5080000, Páris 284000, Zürich 920000, Bécs 3, Prága 159000, Budapest 285, Amsterdam —, Bukarest 43000.

Nehézsúlyu emberek kerestetnek

Az egyik londoni lapban olvastuk a következő apróhírdetést:

„O'Rourke és Carigie urak erőteljes fiatal embereket, akik boxbajnokságra alkalmasak, teljes ellátásra és kiképzésre elfogadnak. Előfeltételek: erő, kitartás, bátorság és önérték. Levélbeli megkereséseket...”

A hirdetés kulisszatitka, hogy O'Roche és Carigie urak ki akarnak képezni egy olyan boxbajnokot, aki le tudja győzni Dempseyt. A két ur már hónapok óta utazik országról-országra, de eddig még nem sikerült megfelelő „anyagot” találniuk. Mindössze két fiatal embert vettek magukhoz próbára, az egyiket Liverpoolból egy cukorgyárból, huszonkétéves, kilencven kiló súlyú és egyméter kilencvenöt centiméter magas. A másik egy rendőr Bristolból és valóságos Hercules.

De O'Rourke és Carigie urak még legalább két Dempsey-ellenes bajnokot akarnak kiképezni és ezért, a hirdetés mellett is, tovább folytatják utjukat Európán és Amerikán keresztül és tovább zapogadják a gyárakban és mezőkön az emberek izmait — és mindezt azért, hogy a néger Jack Dempseyt akadjan aki legyőzze.

Nagyváradon Szilágyi Dezső-utca 6. szám alatt lehet előfizetni az Uj Keletre.

Felgyújtották a vonat elöl a hidat

Borzalmas szerencsétlenséget hártottak el a galac—renii vonalon. A vonat robog a Duna felé — és nincs hid. A gyújtogatók a pánikban ki akarták rabolni az utasokat

(Bukarest, augusztus 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egymásután következő vasúti szerencsétlenségek közül is kiemelkedik az az eset, amely a napokban történt a galac—renii vonalon, ahol könnyen végzetessé válható szerencsétlenséget hártottak el az utolsó pillanatban. Reniből a rendes időben indult el a Galacba menő személyvonat. Minden baj nélkül tette meg az utat a Dunáig. A pályának ezen a részén hanyarulat van, amelyen a vonat teljes sebességgel robogott a folyó másik partja felé. Már feltűnt a folyó, alig néhány száz méter választotta el tőle a vonatot, amikor a mozdonyvezető hirtelen észrevette, hogy

a pálya a parton megszakad, a hid sehol nincs

és ha rögtön meg nem állítja a vonatot, az egész szerelvény a Dunába fordul. A mozdonyvezető gyorsan tékezett és a vonat a csonka pályán, közvetlenül a folyómeredek előtt, megtorpant. A hirtelen fékezéstől a kocsi megrázkódtak, az utasok ijedten ugrottak le és félelemmel látták, hogy közvetlenül a hömpölygő víz előtt állottak meg. Ha

egy pillanattal később fékez a mozdonyvezető, valamennyien a Duna hullámaiba veszttek volna.

A vonat "kísérőszemélyzete azonnal a part felülvizsgálására indult és ekkor észrevették, hogy a hatalmas fahidból csak néhány üszkös gerenda látszik a partok végein, a folyón keresztül azonban még csak nyoma sincsen annak, hogy ott hid volt. A vasutaszszemélyzet azonnal értesítette a legközelebbi állomás rendőrségét, ahonnan különvonat jött ki a Dunáig. A rendőrszettek megállapították, hogy

a hidat a hajnali órákban felgyújtották, valószínűleg azzal a tervvel, hogy a katasztrófa esetén bekövetkező pánikban a gyújtogatók rabolhassanak. A vizsgálat most folyik abban az irányban, hogy ki gyújtotta fel a hidat.

A vonat utasai többször késéssel csónakokon folytatták útjukat a másik partra, ahova időközben már kirendeltek Galacból egy kíséző szerelvényt. Az eset Galacban óriási feltűnést keltett.

Válságos a helyzet Görögországban

Athén, augusztus 23. A kormányának az általános sztrájkba való beavatkozása és a szakszervezetek feloszlátása a helyzetet súlyosbította. A munkásság elkeseredése óriási. Minthogy a progresszív polgárság a munkássággal rokonszerez, a kormány helyzete rosszabbodott és aligha tarthatja magát. Az angol kormány jegyzéket intézett a görög kormányhoz, amelyben kijelenti, hogy csak azt a görög kormány ismeri el, amely az általános választások megejtése után fog alakulni.

Szerkesztői üzenetek

N. L. Alba-Julla. 1. Igaz. A tavaszi ülés szakban hozta meg a parlament a törvényt, hogy csak az a fogtechnikus önállóíthatja magát, akinek orvosi diplomája van. A már régóta működő fogtechnikusoknak júliusig kellett kérvényezniük, hogy prakszusukat folytathassák, de nem mindenki kapta meg. 2. Amerikában meglehetősen jól védemléző foglalkozás a fogtechnikusság, de tudunkkal a belföldi fogászok kartellje megnehezíti a bevándorló kollégák elhelyezkedését, mert erős konkurrensket látnak bennük.

H. Henrik, Visóvölgy. Érdeklődni fogunk a nagyváradi postai azgtóságnál, hogy Önt milyen címen tették ki állásából s ha megfelelő információt kapunk, foglalkozni fogunk az esettel. Arra, hogy innen megvédjük Önt a kilakoltatástól és más zaklatásoktól, sajnos, nincs hatalmunk és különben is, amíg interveniálnánk, már késő lesz. Forduljon egy jó ügyvédhez, akinek összekötteresei vannak a kompetens hatóságokkal.

"Jules", Naszód. Az a rendelet, amely nem ad felmentést a szombati irás alól az állami iskolákban, a legtöbb zsidó tanulóat arra kényszerítette, hogy más intézetben folytassa tanulmányait. Ha ide akar kerülni a Tarbutba, írjon egy levelet a főigazgatógnak (Cluj, str. Filipeacu 1). Apróhirdetéssel nem érdemes jelen esetben kísérletezni. Az iskola igaz arósága minden bizonytalanságot majd néhány olyan tanítványt szerezni, hogy fentartassa magát. Ügyét mi is pártolni fogjuk a Tarbutnál. A hirdetés költségeit fordítsa szükségesebb dolgokra.

Egy szegény diák, Máramarosziget. Nehéz hűlog minden anyagi felkészültség nélkül kimenni Németországba, különösen most, amikor az ottani viszonyokról praktikus felvilágosítást nem is lehet adni. Ha mégis ki akar menni, Frankfurt am Main ajánljuk, mert ott nemcsak leginkább érvényesíthető héber tudását, de a megélhetési viszonyok is aránylag a legkedvezőbbek. Ha valamely jó iparvállalathoz be tudna jutni, azt tanácsoljuk, egyelőre ne menjen Németországba, ahonnan most minden idegen menekül.

Ze, Gyulafehérvár. Örvendünk, hogy előkelő inkognitóját levette. Szóval, nincs meglegedve a lap szerkesztésével. Talán azóta, hogy a maga cikkét is lehoztuk?

HIREK

Öromániában és külföldön az „Uj Kelet“ részére kizárólag Publicite Rador (Bucuresti, Str. Gen. Berthelot 1. hirdetési iroda vesz föl hirdetéseket. Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja. Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg. Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 li) félévre 320 lei, egész évre 620 lei. Felelős szerkesztő: Marton Ernő dr.

A negyedik országgrészi konferencia irodája Temesváron megkezdte működését. Minden a konferenciára vonatkozó közlést a következő címre kell irányítani: Székely Béla főtitkár Temesvár, Boulevardul Reg. Carol 41.

— Ujságírók tisztelgése a kolozsvári prefektusnál. Ma délelőtt az erdélyi és bánági kisebbségi sajtó képviselőiben a kolozsvári ujságírók csoportjának négytagú küldöttsége jelent meg Muresan Septimiunál, az újonnan kinevezett kolozsmezei és kolozsvári prefektusnál. A megye és a város polgári hatóságainak fejét a sajtó támogatására kérték és meghívták a szeptember 9-én megtartandó sajtóünnepélyre. A prefektus meleghangú válaszában kijelentette, hogy a kisebbségi sajtó munkásságát nagy figyelemmel kíséri úgy is mint a közigazgatás vezetője, de úgyis mint verbeli ujságíró. Egykor ő maga is munkása volt a sajtónak, amelynek bajával és örömeivel együtt érez. A beszélgetés során elmondotta, hogy a napokban tartott megyei szemleutján örömmel konstataulta, hogy Kolozsmezeiben a nemzetiségek és vallások között teljes a harmónia. Szeretné, ha ezt a jóviszonyt állandósítani lehetne, mert minden igyekezetével azon lesz, hogy a konszolidáció érdekében a lelkek harmóniáját helyreállítsa. A küldöttség köszönettel vette tudomásul a prefektus humánus szellemtől áthatott beszédét.

— Október elsejére befejeződnek a földosztási munkálatok. Bukarestből jelentik: A földosztási munkálatok végzésével megbízott központi bizottság értesítette a megyei szervezeteket, hogy a földosztási munkálatokat Erdély és Bukovina területén október elsejéig okvetlenül befejezik.

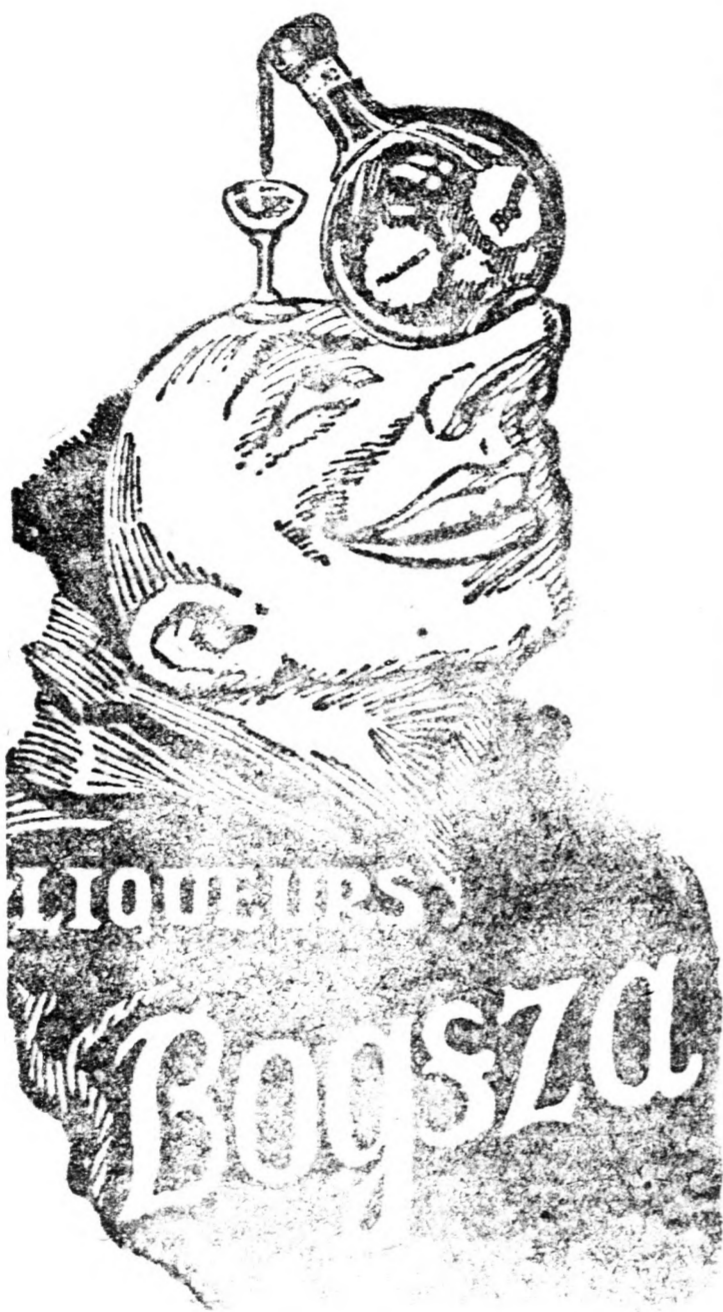
— Máramaroszigeten megszigorítják a vámellenőrzést. Bukarestből jelentik: Bratianu Vintila pénzügyminiszter néhány hónappal ezelőtt Máramarosmezeiben járt, ahol megállapította, hogy nem teljes a határőrszolgálat és sok árut csempésznek át a cseh-román határon. Intézkedett, hogy Máramarosziget környékén jelentékeny mértékben erősítsék meg a határ- és vámszolgálatot.

— Nem utasítják ki a magyar artistákat. Bukarestből jelentik: A „Viitorul“ kategorikusan megcáfolja azt a hírt, hogy a kormány elrendelte a magyarszármazású nem-román állampolgár artisták kiutasítását.

— Elsülyedt egy japán tengeralattjáró. Tokióból jelentik: Egy japán tengeralattjáró próbaútján elsülyedt. Nyolc ember holttestét már megtalálták, nyolcvanöt még hiányzik.

— Az erdélyi és bánati zsidó tanítók közgyűlése. Augusztus huszonnyolcadikán és huszonkilencedikén tartja az Erdélyi és Bánati Zsidó Tanítóegyesület ezidei közgyűlést a nagyváradi városháza tanácstermében. A közgyűlést megelőzőleg huszonhatodikán, vasárnap délután hat órakor teljes választmányi ülés lesz az ortodox iskolában. A meghívók az összes zsidó tanítézetek címére már napokkal ezelőtt szétmentek. A közgyűlés tárgysorozatán kulturális és gazdasági ügyek szerepelnek.

— Letartóztatták a gyilkos minisztériumi szolgát. Bukarestből jelentik: A főváros közvéleményét még mindig az a gyilkosság foglalkoztatja, amely tegnapelőtt történt a közmunkaiügyi minisztérium 47. számú szobájában. A gyilkosságot a minisztérium intézője fedezte fel, amikor reggel be akart menni a hivatalába. A szoba közepén nagy vértócsában, a gerincágyig átvágott és borzalmasan megcsontított arccal női hulla feküdt a szoba közepén. A hirtelen összefutott tisztviselők és szolgaszemélyzet riadt beszélgetése közben egyik szolgálta a valószínű gyilkos nyomára is

Valutát és Devizát

Kereskedelmi Hitelintézet
Kolozsvár, Főútr 20. Telefon 49 és 229

JEAN KANNER
román groteszk komikus és
JAULUSZ MORINI
magyar-német humorista
zsargon duettje
frenetikus sikert arat esténként a
KÖZPONTI BAR
fényes műsorában

Előadás kezdete este fél 10 órakor
Belépődíj személyenként jegyadóval együtt 20 lei
Rendes éttermi étlap árak

ravezetett. A reggali órátalszolgát látta az építőnőben isgatott állapotban és idegen kalappal a felegyilkolt nő Vasilescu egyik takarítónője, aki Joannal Állandó viszálygyilkosság színhelyénhetett megállapítani. A hogy a gyilkosságot Cristea, aki mellékes takarítónőt borotvával háát abban a borbélymű megállapították, hogy nédult és csomagolópapírból hátra. A csomagot felrubbonyt találtak benne irányuló gyanu bizonyos parancsot adták ki ellenkereste fel dr. Stoties elvezette a vizsgálóbíróhótt a bűnjelék láttára. tea a gyilkosság kőhogy Vasilescu Eugénia mondotta, hogy nincs sem adna. Ebből vita tőttötte, mire ő elveszte Cristea ellen elrendelt

— Ujévi üdvözlőKajemet javára. A kalmából a Keren Kajer kérésrel fordul Erdélykásos üdvözléseket a K meg. Azok névsorát, k megváltották az Uj közölni. A megváltási egy-egy példányát is el címre, melyet az összeg nek. Akik több címre a tnappeji számát, azok m lejtt fognak előzetesen t gazdag és változatos t

— Az Uj Kelet hasánára, a zsidó ujesz számot ad. A roshasan szerte nagyobb példán gazdag, változatos tart lesz az erdélyi sajtó éle másnyos rész mellett az gazdasági rovata is na Erdély minden jelentő vállalatának közlemény arra, hogy az Uj Kele delemben fog megjele hatalmas hirdetési akc Kelet kereskedő és ip nek hirdetéseiket elhel a reprezentatív roshas

— Megkezdődő tárgyalások. Nagyv előtt Parlagi és a v zódés ügyében megl A tanácskozások a t és remény van arra meglegegedéssel oldjá ház kérdését. Ma kt kezett Soimescu ve tette, igen örül, hog oldást találnia. So László kíséretében a szatmári színház dezze.

— Szerencsétl tiszviselő. Szabó M Bank tiszviselőjét, t tegnap az alvinci állo kezett s még mielőtt levő vonatról Szabó t csétlen ember a vol egyik lábát teljesen t sekkel kórházba száll

— A tiszvisé számitják be az t jelentik: A köztisztvi hány hónappal ezelő belügyminiszterhez, tiszviselők drágaság számitás be az alap esetén csak az alap ayudjij összegét. A

vezetett. A reggeli órákban Cristea Joan hivataloslag látta az épület kapuján távozni feltűnően igazított állapotban nagy köpenyegbe burkolva és idegen kalappal a fején. Kiderült, hogy a meggyilkolt nő Vasilescu Eugénia, a minisztérium egyik takarítónője, aki vadházasságban élt Cristea Joannel. Állandó viszálkodás folyt köztük. A gyilkosság színhelyén is a dulakodás nyomait lehetett megállapítani. A nyomozás megállapította, hogy a gyilkosságot féltékenységből követte el Cristea, aki mellékesen herbályosodott és a takarítónőt borotvával ölte meg. A nyomozást tehát abban a borbélyműhelyben indították meg, amelyben Cristea délutánonként foglalkozott. Ott megállapították, hogy néhány órával előbb megfordult és csomagolópapírba takart csomagot hagyott hátra. A csomagot felbontották. Vérrel kitértetett szobonyt találtak benne, így a Cristea személyére irányuló gyanu bizonyossággá érlelődött. Elfogatási parancsot adták ki ellene. Kevésel később maga kereste fel dr. Stotiescu ügyvédet, aki Cristeát elvezette a vizsgálóbíróhoz, ahol idegrohamot kapott a bűnjelek láttára. A vizsgálóbíró előtt Cristea a gyilkosság közvetlen okát úgy adta elő, hogy Vasilescu Eugénia pénzt kért tőle. Ő azt mondotta, hogy nincs pénze, de ha lenne, akkor sem adna. Ebből vita támadt köztük. A nő arcul ütötte, mire ő elvesztette eszuralmát és megölte. Cristea ellen elrendelték a vizsgálati fogságot.

— **Ujévi üdvözlések megváltása a Keren Kajemet javára.** A közelgő roshasána ünnep alkalmából a Keren Kajemet erdélyirodája azal a kérelem fordul Erdély zsidóságához, hogy a szokásos üdvözléseket a Keren Kajemet javára váltsák meg. Azok névsorát kik a roshasánai üdvözléseket megváltották az Uj Kelet ünnepi száma fogja közölni. A megváltási díj 80 lej. Ez összegért a lap egy-egy példányát is elküldeti az iroda arra a két címre, melyet az összeg beküldésekor vele közölnek. Akik több címre akarják küldeni az Uj Kelet ünnepi számát, azok minden további számért 3—8 lejt fognak előzetesen befizetni. Ünnepi számunk gazdag és változatos tartalommal fog megjelenni.

— **Az Uj Kelet roshasánai száma.** Roshasánára, a zsidó ujesztendőre, az Uj Kelet ünnepi számot ad. A roshasánai Uj Kelet a rendesnél kétszerente nagyobb példányszámban fog megjelenni s gazdag, változatos tartalmával kimagasló esemény lesz az erdélyi sajtó életében. Az irodalmi és tudományos rész mellett az ünnepi szám értékét közgazdasági rovata is nagyban fogja emelni, amely Erdély minden jelentősebb ipari és kereskedelmi vállalatának közleményeit fogja hozni. Tekintettel arra, hogy az Uj Kelet ünnepi száma nagy terjedelemben fog megjelenni, melyre a kiadóhivatal hatalmas hirdetési akciót indít, jó lesz, ha az Uj Kelet kereskedő és iparos olvasói máris igyekezzenek hirdetéseiket elhelyezni, nehogy kimaradjanak a reprezentatív roshasánai számból.

— **Megkezdődtek a nagyváradi színház-tárgyalások.** Nagyváradról jelentik: Ma délután Parlagi és a városi tanács között szerződés ügyében megkezdődtek a tanácskozások. A tanácskozások a legjobb mederben folynak és remény van arra, hogy a napokban közmegegyezéssel oldják meg a nagyváradi színház kérdését. Ma különben Nagyváradra érkezett Soimescu vezérfelügyelő, aki kijelentette, igen örül, hogy Parlaginak sikerült megoldást találnia. Soimescu ma délután Gróf László kíséretében Szatmárra utazott, hogy a szatmári színház kérdését véglegesen rendezze.

— **Szerencsétlenül járt kolozsvári bank-tisztviselő.** Szabó Márton, a kolozsvári Erdélyi Bank tisztviselőjét, súlyos szerencsétlenség érte tegnap az alvinci állomáson. Amint a vonat beérkezett s még mielőtt megállt volna, a mozgásban levő vonatról Szabó Márton leugrott. A szerencsétlen ember a vonat kerekei alá került, mely egyik lábát teljesen levágta. Szabót súlyos sérülésekkel kórházba szállították.

— **A tisztviselők fizetési pótlékait nem számítják be az alapfizetésbe.** Nagyváradról jelentik: A köztisztviselők országos egyesülete néhány hónappal ezelőtt memorandummal fordult a belügyminiszterhez, amelyben kérte, hogy a köztisztviselők drágasági és egyéb fizetési pótlékait számítsák be az alapfizetésbe, mert nyugdíjaztatás esetén csak az alapfizetés után állapítják meg a nyugdíj összegét. A belügyminiszter válasza ma

érkezett meg Nagyváradra, amely elutasítja a köztisztviselők kérését és kijelenti, hogy a kérést az Országgyűlés alá kerülő státustörvényjavaslat fogja megoldani.

— **Megszűnt a Fliegende.** Talán nagyapánk sem emlékezik rá, mikor indult a Fliegende. Nagyon finom, díszkrét, artistikus és mégis polgári erkölcsű német ércpap volt, amelyet a Volgtól a Bajnái és Skandináviától Spanyolországig mindenütt olvasták, ahová a germánok nyelve elplántálódott. A legjobb tollak, a legjobb ötletek, a torzrajzok mérsékeltébb fajtái adtak találkozót egymásnak a Fliegende hasábjain. A napi politikába ritkán avatkozott és az ércpap, inkább a társasélet fonákosságait mutatta, de ezen a ponton is nagyon óvatos volt. Ha a családi tradíciók bíráklásainak tükrét akarta mutatni, akkor nagyon óvatosan állatok rajzával merészkedett szimbolikusan gunyolódni a Fliegende. A Fliegende megszűnt. Arra már nem lesz alkalma, hogy az óráról-órára súlyosodó német állapotok felett írjon keserű satírt. A többi lapok között, amelyek az ömszörlemis érezhető jelekként egymásután szüntették be üzemüket, ott van a Fliegende is. A polgárság lapja volt, a polgárság pedig abban az irtózatos gazdasági fergetegben, amely most a német föld felett elvonnul, nem tudja bevenni a humort, még azt a gyenge német családi humort sem, amelyet a Fliegende nyújtott neki. Több ez tragikumnál. Igazi tragikum, a bohóc összeesett az éhségtől, csörgőssapkája még egyszer megmozdított és vége. Közönsége, éhes közönség, nem tudott juttatni neki annyit, hogy az éhséget kigunyolhassa.

— **A leszerelt katonák országos kongresszusa.** Bukarestből jelentik: Targul-Jiuban vasárnap lesz a leszerelt katonák országos kongresszusa, amelyen különösen az agrár-reformmal és más, a leszerelteteket érdeklő kérdésekkel fognak foglalkozni.

— **Önként jelentkezett a Katz és Bernát-cég betörője.** Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy a Széchenyi-tér 25. szám alatti Katz és Bernát-féle fűszerkereskedésben betörő járt. A tettes a ház pincéjének falát áttörte és aztán alkulocsal behatolt az üzlethelyiségbe, ahol kifosztotta a készpénztárat. A harmadik kerületi rendőrség Takács Mihályt, a cég volt szolgáját vette gyanuba, akit fel is kutattak az egyik Kolozsvárhoz közeli faluban. A szolgát a csendőrségnek adták át, hogy kísérje be Kolozsvárra, de Takács utkosben megszökött. Később ismét elfogták, de megint sikerült kerekeltoldania. Erre valószínűs vádászat indult meg ellene. Takács végül is megunt a hajszát és látta, hogy sokáig úgysem bujkálhat, ma reggel önként jelentkezett a központi rendőrkapitányságon és beismerő vallomást tett. Letartóztatták.

Heti naptár

5683. Elul 13. Szombat.
Szombat beköszöntése: Temesváron 7 óra 25 perc, Kolozsváron 7 óra 15 perc. Brassóban 7 óra 05 perc.
Szombat vége: Temesváron 8 óra 30 perc, Kolozsváron 8 óra 20 perc, Brassóban 8 óra 10 perc.

Szidra: Tércé. A szidra elején a haditörvények folytatódnak, aztán következnek több különböző törvény, amelyek azt az egy célt szolgálják, hogy a negyven évi vándorlás után marandandó nyugalomhoz jusson a nép az új hazájában. A törvények az egyesek jólétét követelik, amelyek összesített eredménye az egész nép jóléte. Ilyen: „Ne tartsd vissza a munkás bérért, akár testvéred, akár idegen bevándorló legyen az”, „Ne csavard el az idegen igazát a törvénykezéseknél s jusson eszedbe, hogy te is idegen voltál Egyiptom földjén.”

Háftára: Ráni akára. (Jesájá 54.) A vigasztalóbeszédekben sorozatát szól a próféta a gyászoló Cionhoz: Dalolj, gyermektelen meddő, mert több az elhagyott gyermeke, mint a népese — szól az Örökkévaló. Tágítsd sátrád helyét, felütdő hajlékaid ponyvát ne kiméld, hosszabítsd köteleidet és cövekeidet erősítsd, mert nemzetséged népeket fog örökölni és elhagyott városokat fog benépesíteni.

— **Megkezdődik a Keren Kajemet-perselyek kifűrtése.** A perselyek kifűrtését a Keren Kajemet-Iroda bizalmi emberei, illetve írásbeli meghatalmazással ellátott megbízottai végzik. A begyűlt összegek Palesztina földjének visszaváltására és a hontalan zsidókkal leendő betelepítésére szolgálnak. A hasz lejen felüli összegeket külön hírlaplággal is nyugtázni fogja az erdélyi zsidó hivatal.

— **Betörés.** Szerdéről csütörtökre virradó éjjel ismeretlen tettesek betörték Friedländer Samu kereskedő Brassai-utca 9. alatti lakására. A betörők valahogyan feljutottak a ház padlására, ahonnan harmincezer lej értékű ruhaneműt vitték el. Az ügyben Fatu detektív vezette be a nyomozást.

— **Három cigány bestiális rémtette.** Temesvárról jelentik: Néhány nappal ezelőtt holtan találtak a nagyszentpéteri határban Kolodov Mária tizenhárom éves szerb leányt. A holttest kezei össze voltak kötözve, a mellen és alsótesten szúrások nyoma látszott. Magállapítást nyert, hogy a leány gyilkosságának esett áldozatal. A gyilkosokat Avramov Stéfán husz éves, Avramov Ilie tizennyolc éves és Vincu Milán tizenöt éves cigányok személyében a lovrini csendőrség elfogta. A cigányok elmondták, hogy a leányt előbb megkötötték, erőszakot tettek rajta, aztán agyonszúrták. Amikor a csendőrök a gyilkosokat Nagyszentpéterre vitték, a falu felháborodott szerb lakossága meg akarta lincselni a bestiális cigányokat és csupán a csendőrök erőssége mentette meg őket a tömeg haragjától. Mind a három cigányt bevitték a temesvári ügyészség fogházába.

— **Huszonnyolc ember fejt öngyilkos.** Budapesten két nap alatt. Budapestről jelentik: Az életuntak védőirodájának kimutatása szerint a legutóbbi két nap alatt huszonnyolc ember fejt öngyilkos a fővárosban. Ezek közül kilencen meghaltak. A hátramaradt levelekből megállapítható, hogy legtöbbjüket a nyomor kergette a halálba. Az öngyilkosok között sok a fiatalok.

— **Öngyilkos fejt, mert nem bírta már a nyomorgást.** Tegnap este a kolozsvári rendőrség detektívjei bekísérték Tóth Istvánnét a központi kapitányságra. Az asszony, akit bűnbekergetett az éhség, előkelő iparoscsaládból származik s a háboru előtt meglehetősen jómódban élt. A háboru utáni évek azonban minden vagyonát felemésztették. Férjéről már hat év óta nem hallott hírt s a kényszerűen vállalt mosásból nem tudott megélni. Lassanként mindenét eladta s egy félévvel ezelőtt a lakásából is kitétek. Ezután addig kóborolt az utcákon, amíg a sarki rendőr igazolásra szólította s bekísértte a rendőrorozabába. A szerencsétlen asszony azt hitte, hogy börtönbe fog kerülni s a szűgyen helyett inkább a halált választotta. Jobb karján felvágta az ereket, az öngyilkosságot azonban még idejében észrevették s ismét visszaadták az életnek. Tóth Istvánné felgyógyulása után sem kapott munkát s egy napon koldulni indult. A végzete ismét utjába sodorta a rendőrség embereit, mert engedély nélkül koldult. Fél a büntetéstől s kétségbeesésben ismét öngyilkos akart lenni. Terve azonban most nem sikerült, megmentették az életnek s megdorgálás után elbocsátották. Tóth Istvánné most sem tudott munkát kapni. Sokszor kóborolt éhesen az utcákon, amíg végül tegnap este az éhség lopásra kényszerítette. Beosont egy Szentgyház-utcai házba, de észrevették s ismét bevitték a rendőrségre, ahol megindították ellene az eljárást. Ma reggel aztán eszméletlenül találtak a zarkájában. Foszfor- és szublimátoldatot ivott, amelyet a motozás alkalmával nem találtak meg nála. A szerencsétlen asszonyt a mentők részcsimentették első segélyben. Allapota nem veszélyes.

* **Nem szeptember 16-án, hanem szeptember 9-én lesz az Ujságirónap.** Jegyezze meg jól ezt a napot, mert ezen a vasárnapon a sétatéren minden kolozsvárinak ott kell lennie, aki olcsón és jól akar malatni.

* **Rabbiner Benjamin Leifer, Sprosse der berühmten יידישן רב רבי מאיר פרעמיסלאנער und Mordchele Nadvornier wohnt Cluj, Bástya-utca Nr. 3.**

* **„Olla“ gummi használata feltétlen biztonságot nyújt.**

us 24
kizárólag
rthelot I.
zsidóság
rrás meg-
vre 170 li)
ncia iro-
sét. Min-
ést a kö-
ely Béla
Carol 41.
olozsvári
és bán-
a kolozs-
küldött-
az ujon-
vári pre-
ri hatósá-
kérték és
tartandó
angu vá-
gi sajtó
gy is
is mint
munkása
örömeivel
mondotta,
emleutján
gyében a
es a har-
állandó-
ével azon
a lelkek
ég közö-
humánus
ödnék a
jelentik:
megbizott
yei szer-
kálátokat
er elsejéig
orítják a
Bratianu
hónappal
hol meg-
rszolgálat
mán hatá-
et környé-
ek meg a
r artistá-
tul“ kate-
gy a kor-
su nem-
át.
ralattjáró.
eralattjáró
holttestét
ányzik.
ő tanítók
rán és hu-
ánati Zsidó
nagyváradi
megelőző-
hat órakor
iskolában.
ek címére
közgyűlés
gi ügyek
miniszté-
A főváros
sság foglal-
közmunka-
n. A gyil-
te fel, ami-
a. A szoba
ig átvágot
ő hulla fe-
futott tiszt-
lgetése köz-
nyomára is

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Heti műsor

Péntek: A válóperes hölgy. (Ujdonság először. Premierhelyárakkal. Sorozatszám 4.)
Szombat: A válóperes hölgy. (Ujdonság, 2-odszor. Rendes helyárakkal. Sorozatszám 5.)
Vasárnap d. n. 8 órákor: A szerelem vására. (Olcsó helyárakkal. Sorozatszám 6.)
Vasárnap este nyolckor: A fekete gyémántok. (3-adszor. Rendes helyárakkal. Sorozatszám 7.)
Hétfő: A válóperes hölgy. (Ujdonság, 3-adszor. Rendes helyárakkal. Sorozatszám 8.)

A színházi iroda hírei:

A színházi idény kellős közepén szokott csak olyan rendkívüli érdeklődés valamelyik ujdonság iránt megnyilvánulni, a minő most a Válóperes hölgy bemutató előadását megelőzi. A Válóperes hölgy igazi remeke az újabb vigjátékírásnak: szellemes, fordutatos, mindvégig izgalmasan érdekes. Kötő szereposztásban és gondos előkészületek után fog a Válóperes hölgy színrekerülni. Poór Lili, Lengyel Vilmos, Kemény László (akinek ez lesz a bemutatkozása), Tarnay Teréz, Mihályfi László, Laczkó Aranka, Izsó Miklós fogják az ujdonság főszerepeit játszani. Szombaton másodszor hétfőn pedig harmadszor adják a Válóperes hölgyet. Vasárnap este harmadszor kerül színre Jókai Mór remekműve, a Fekete gyémántok, Hevesi Sándor dramatizálásában. — Vasárnap délután 3 órákor olcsó helyárakkal előadás lesz. A Szerelem vására fog színrekerülni Poór Lilivel, Tárai Ferencel, Mihályfi Lászlóval, (aki ezuttal először fogja Morlandet játszani), Laczkóval, Tarnayval, Réthelyivel, Baróti Erzsivel a főszerepekben. — Akik eddig a jövő évadra nem béreltek helyet, azok most biztosítják bérletjegyüket és az előjelekből ítélve, a napi pénztárnál alig lesz jobb jegy kapható, olyan tömeges a bérlő közönség érdeklődése. Minden jobb jegy bérelve van már, csak néhány páholy és egy pár zsöllye szék szabad még.

A mozgók műsora:

Egyetem-mozgó: Augusztus 24—26-ig Egy kottát karmai közt, érdekes dráma 5 felv. a félvilági nők életéből.

Uránia-mozgó: Augusztus 24—26-ig A halál zokéja. Szenzációs dráma 5 felvonásban, lélekzetfojtóan izgalmas kalandok sorozatával.

Apolló-mozgó: Augusztus 24—26-ig Maciste utazása. Élet és halál közti harc a vagyonért. Előadások kezdete: 5, tél 7, 8, és fél 10 órákor.

Pályázat

A székelvudvarhelyi zsidó hitközségnél megüresedett tanítói állásra pályázatot hirdetünk. Pályázhatnak olyan román állampolgársággal bíró okl. tanítók, kiknek a román és héber nyelvben teljes jártasságuk van.

Pályázatok folyó hó 31-ig az alábbi címre benyújtandók.

Odorheiu (Székelyudvarhely), 1923 aug. 17.

Dénes Samu
hitk. elnök

6103

185—1923.

Pályázat

Az Alba-Iulia-i izr. hitközség elemi iskolájánál hitoktatót kíván alkalmazni. Pályázhatnak olyan hitoktatók, akik ezen a téren teljes jártassággal rendelkeznek, a román és magyar nyelvet tökéletesen bírják. Fizetés megegyezés szerint. Az állás október 1-ével töltendő be.

Kellően felszerelt kérvények azonnal beküldendők.

Alba-Iulia, 1923 aug. 22.

Az Alba-Iulia-i izr. hitk. iskolaszéke

Tanulók felvétetnek!!

Segesváry, Deák Ferenc-utca 25. sz. alatti

— Az Uj Kelet nagyváradi kiadóhivatala Szilágyi Dezső-u. 6 sz. alatt van, ahol a lapot érdeklő bármilyen ügyet elintéznek

Emil Blaga autóraktára Cluj

Kivánatra árjegyzékkel szolgál

MAROSVÁSÁRHELY

legelőkelőbb és legolcsóbb bevásárlási forrásai

LANCZET M. FIAI

FÜSZER, VAS, RÖVID-ÁRU. Sürgőnycim: LANCZET. Telefon interurban 511. Tg-Mures. 1445

Lang & Comp. termény, liszt, gabona, új és használt zsákok vétele és eladása. Zsákköszöngés: Tg-Mures-Marosvásárhely. Telefon 269.

DEUTSCH & BRAUN

textiláru nagykereskedés

Targu-Mures, Piata Reg. Ferdinand (Fötér 52. Telefon 273

Első Erdélyrészi Ékszerárugyár

Cluj, Calea Rogele Ferdinand 19. szám
 Telefon interurban 2-13 * Sürgőnyc.: Juvaere, Cluj
Ékszerárugyártás, nagykereskedés
 Fogszett arany és forrasztó * Arany, ezüst és platina-beváltás!
 Klenzle és Schwarzwaldi órák képviselője, gyári lerakata
Csak viszontelárusítóknak!

Üzletátalakítás miatt a

raktáron levő áruinkat a legolcsóbb árak mellett ki-árusítjuk

Viszonteladóknek nagy kedvezmény!

LÁSZLÓ & CO.

parfumeria Cluj, Piata Unirii

Zsidó Iskolák figyelmébe!

A közoktatásiügyi minisztérium által engedélyezett illusztrált

héber ABC

kapható A „KADIMA“ KIADÓVÁLLALATNÁL Kolozsvár

Egy pld. ára 80.— lej. Ötven pld. rendelésnél 25.— lej

A kolozsvári CZELL-Sörgyár gyártmányai:

Hercules

duplamalátá tápsör különlegesség és a világos

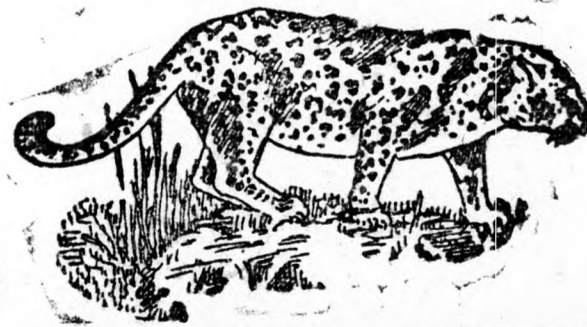
Monostor sör

utolérhetetlen minőségük miatt vezető márkának bizonyultak

1428

Mindenütt kaphatók!

Mindenütt kaphatók!

Megnyilt

Megnyilt

Izrael József & Co.

szőrmenagyáruháza Cluj, G. Victoriei (Kossuth L.-u.) 2.

Nagy választék bundákban, sportkabátokban és boákban. Szolid kiszolgálás

kötél

cimre

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri kiadás díja szavanként 2 lel. Vastagabb betűvel szedett szavak 3 lel. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög — 20 lel. Jeligés hirdetésekre semminemű felvitágozást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetésnek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatnak. Erre a célra a hirdetés díjon kívül 2 lel. napi bélyegköltésig fizetendő.

Jó állapotban lévő, használt egyes, vagy könnyű kettős stráfkocsik kerestetik.

Segesváry, Strada Reg. Maria 25.

Négy középiskolát végzett, 30 éves fiatal ember fátalpen gyakornoki állást keres. Cím a kiadóban. 6102

Nagyváradon teljes elátásba fogad izr. urinó intelligens urileánykát. — Zongorahasználat. Berger Antalné, Oradea-Mare, Str. Bozdu (Beöthy Ödön-u.) 42. I. 6099

Kezdő tisztviselő és tisztviselő kereskedelmi végzettséggel felvétetik. Ajánlatok „Rt” jelű és levelekben a kiadóba küldendők. 6072

Két leánygyermekem mellé egy nevelő vagy nevelő kerestetik, ki az I. gimn. oszt. román, francia, német és magyar tanítást vállalják. Héberül és hegedülni tudók előnyben részesülnek. 6080

Órásegéd, gyakorlott munkás, jó fizetéssel felvétetik Drummer órásnál. Háztég. Szombaton zárva 6086

Kereskedelmi és ipari nyomtatványokat: **körleveleket**, **cégekártyát**, **levélpapírost**, **számlát**

legolcsóbb árban feltűnően elegáns kivitelben készít a Kadima-nyomda Rt.

Rákózi-ut mellett parkettes, csinos kisebb villa fürdőszobával, telefonnal, kétszáz gyümölcsfás kerttel, gyönyörű kilátással, előnyösen eladó. Erdőkölömi Banca Chrissovaloni-nál, Unió-u. 8. 6089

Jókarban lévő használt transporthordó nagyobb tételekben eladók. Bogár és Szántó Erdélyi Kereskedelmi Részvénytársaság, Cluj, Calea Regale Ferdinand 70. 6091

Főtér közelében különbejáratu butorozott szobát keresek. Leveliket „Különbejáratu” jeligére a kiadó továbbítja.

Használt rézüstök, vastartályok és labordók eladók. Értekezni lehet Iuliu Maniu 22. (volt Szentegyház-utca) 6088

Remington írógép jó állapotban, olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Ólomhamu körülbelül 150—200 kg jutányos áron eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Butor! Legolcsóbb be- vásárlási forrás. Klein Izsák, Unió-u. 21. 1581

Telefon 81. **Ládagyár** Flórázet: Egeres

Mindennemű ládákat és fadóborokat összezergezett és szétszedett részekben megrendelésre azonnal készít és szállít a legolcsóbb napi áron 1531

Sajovics és Lebovits fakereskedés és ládagyár Cluj, Strada Cernauți (volt Kajántól-ut) 1 szám

Jogában áll Önnek

vásárláskor jöminőségű árut követelni!

Ragaskodjon ahhoz, hogy cipője valódi „Palma” kaucsuksarkot és kaucsuktalpat verjen cipőjére

Rádió hird.

„Barzel” Cluj-Kolozsvár, Piata M. Vit. 13 Fierarie 1480 Vasúzet Telefon 10-49.

Krébsz J.

bőrönd és sportcikkek árugyára

CLUJ

Strada Regale Ferdinand 77. Gyár: Str. Bucovina 4.

G Y Á R T

Utazóbőröndöt
Férfi nyári divatövet
Football-labdát
Lábszárvédőt
stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

Mégis csak legjobb a készküli borotváló por, amely az ország legrégibb gyártmánya

„RASOL IDEAL”

Kapható 1-es, 2-es és 3-as minőségben (utóbbi a legerősebb) 1/4, 1/2 kg. szép kivitelű csomagolásban. 5 kg. vétel franco-franco lei 130.—, kisebb mennyiségben lei 20.— kg/nt. Övakkodjunk az ármasutáztatoktól. Csak az „Ideal” felírású valódi

Reszling József fodrász

Cluj, Calea R. Ferd. 30. (a nagy vashid mellett).

S. Eisenstädter

Cluj, Calea Victoriei 2.

Szőrmeárúház

Sportkabátok és bundákban nagy választék

Ne tévesszék össze cégemet!

Grünwald üvegcsiszoló Tükrök és butorüvegek minden méret és modell szerint készülnék. — **Oradea-Mare** és tükörgyár Épületüvegészeti vállalat — Ujrafoncsorozás — Finntükrök

Kadima Nyomda- és Kiadóvállalat R.-T. nyomása Cluj, str. Baron L. Pop (volt Brassay-utca) 10 szám.

SZERKESZTŐSÉG. HIVATAL ÉS NY
Cluj, Kolozsvár, St. L. Pop (Brassay-utca)

Telefon: Szerkesztés és kiadóhivatal — Zs. N. Sz. —

A kéziratok kizárólag szerkesztőségnek szentelendők. Kéziratok adunk vissza

Cluj-Kolozsvár

Kongr

Bar-micva k Szokolov megnyi cionista világkong mutatták, menn Sorsdöntő határa miként a zsidó if mikor betelnek a s az ifjura rászak rése, a kötelesség sulya. A cionista volt ez a kongre felelőtlenség gyer az élet rideg val tás parancsa. Eze diadalmasan érezn immár nemcsak r de egy élő nép hatalmas organiz zeti kincsek letéte séggel tartozik Ennek a felelősség a hosszú tanácskoz feledkezésben a hi ség mérhetetlen te akik az eszme tis csorbitatlan egység kényszere hajtotta talaján állva az or sűrgették. Az első hogy ez a két fel világfelfogásbeli e sal, viaskodik az e ismerésért, de a d történhetett más, mindkét felfogás g felelőség épségben

Ez a kongres az elmélet és a val irányban igyekezni célt. A kongresszus zsidóság előtt és k mindenki, aki tes dolgozni és épít amelyeket kiharco delmeink alatt, de telességeket is. Ez kibovitéseinek, men a kongresszus egy állami lét első stád ményt, amely két zsidó testület. a c vetege neki itéte kizárólagos tulajdo osztani minden zsi kötelességekből is. leszögezte a kongre cizen, amint azt e cionizmus célja a zsidóság felépítése, teteleinek megterem vezet nemhogy fel digi kereteit, de f törekedni arra, k pet a nemzeti ide A tizenharmadik k száll a világ cionis nép közé és hirdess déssel a mi igéink szálljatok le a dolg szójatok a tömeg elragadtatással, am és tanítványai szöle érkezett a betelje érejtéses kábuts